

Tervetuloa!

Avaimia itsenäiseen elämään

25.2.2026

Uudenmaan CP-yhdistys

Avustajaklinikka

SUOMEN CP-LIITTO RY

- 1965 perustettu valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö.
- 18 jäsenyhdistystä ympäri Suomea.
- Vaikuttamistyötä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja oikeuksien turvaamiseksi.
- [VIDEO: Mitä haluaisin muiden tietävän cp-vammasta \(yout](#)

CP-LIITTO.FI

SUOMEN CP-LIITTO RY

- Yhdistystoiminnan tuki yhdistyksille
- Vertaistukea eri ikäisille ihmisille kasvokkain ja etänä
- Sosiaaliohjausta ja -neuvontaa
- Koulutusta ja tietoa vammoista

PALVELUTOIMINTA

- Päivätoiminta
- asumisyksiköt
- puhetulkkaus sekä kommunikaatio-opetus ja -ohjaus

CP-LIITTO.FI/CP-LIITTO

Etäasahi
kerran kuussa tiistaisin
kello 17.00-18.00

CP-liiton
KURSSIESITE 2024

Energiatanikausta koko perheelle s. 4	Nuorille ronkeutta ja vertaisten seuraa s. 6	Aikuisille iloa ja voimavaroja arkeen s. 7
---	--	--

MITÄ SAAT CP-YHDISTYKSEN JÄSENEENÄ

- Vessapassi
- Voit hakea liiton myöntämiä stipendejä
- Voit päästä vaikuttamaan yhdistyksen ja liiton luottamuselimiin
- CP-lehti joka ilmestyy 4 kertaa vuodessa

CP-liiton KURSSIESITE 2024

Energiankausta
koko perheelle
s. 4

Nuorille ronkettä
ja vertaisten seuraa
s. 6

Aikuisille iloa ja
voimavaroja arkeen
s. 7

Etäasahi

kerran kuussa tiistaisin
kello 17.00-18.00

CP-LIITTO.FI/CP-LIITTO

CP-lehti

- Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä jäsenlehti.
- Lehdessä on ajankohtaisia uutisia, tietoa ja tukea, sekä vertaistuellisia tarinoita.
- Tarjoamme perheille, jotka kaipaavat tietoa ja tukea, CP-lehden ilmaiseksi vuoden ajaksi.

CP-LIITTO.FI/JASENLEHTI

KUN LAPSELLA ON CP-VAMMA
Suomen CP-liitto ry

Tietopaketti arjen ja kuntoutuksen tueksi perheille, läheisille ja ammattilaisille

TUEKSI PERHEEN ARKEEN
Suomen CP-liitto ry

Tietopaketti tuista ja palveluista, kun lapsella tai nuorella on CP-vamma, MMC tai hydrokefalia

Tietopaketti koulupolun alkuun

Ihminen edellä ••• Suomen CP-liitto ry

KOGNITIO & CP-VAMMA
CP-liitto

Tue lasta hahmottamiseen, muistiin, kielen tai toiminnanohjaukseen liittyvissä haasteissa

CP-liitto CPUP

Mitä vanhemman on hyvä tietää MOTORISEN OPPIMISEN VAIKEUKSISTA

CP-VAMMA
Suomen CP-liitto ry

MMC
Suomen CP-liitto ry

Lataa maksuttomat materiaalimme:
CP-LIIOTTO.FI/OPPAAT

HYDROKEFALIA
Suomen CP-liitto ry

NORMAALIPAINAINEN HYDROKEFALIA
Suomen CP-liitto ry

TULE HYVÄ KAKKA

KOKEILE KOROKETTA
Laita jälkejen zäle korokkeen niin, että loppokorokkeet tule suusta suoristuu ja kaksikaaninen neisoutuu.

HIECOC VATSAA
Kevyt vatsahieronta vähentää keskivartalon jännitystä ja edistää linnan kuluvamista suolistossa.

LISÄÄ LIKITTÄ
Lisä suolaa kakkaa eteempään suoleen. Vältä teetä, ilik ja jumppaa!

KOKEILE KUITUJA
Kuluttua tekemä kovostaa län lypänän karkasta sajuvaimman kakasta.

MUUSTA TÄNKÄTÄ VETÄ
Rititvä vesi aittaa pötsimään kovan pötsimään. Lisää rittitua juomista etenkin jos käyät kuitulisiä!

P.S. ÄLÄ PANTTAA TAI PINNISTELE!

CP-LIIOTTO VOIMAVARANA PERHE

TÄYSTUHO
Ammu on vaimuun ku vaimuun...
MYRSKYTUULI
Pötsiminen on vaimuun ku vaimuun...

PYRSTÖTÄHTI
Suomen CP-liitto ry

TÄYSTUHO
Ammu on vaimuun ku vaimuun...
MYRSKYTUULI
Pötsiminen on vaimuun ku vaimuun...

Ihminen edellä ••• Suomen CP-liitto ry

Kun potilaalla on cp-vamma
- PALVELUT, TUE JA TOIMINTAKYNN ARVIOINTI LÄÄKÄRIN TYÖSSÄ

Kun potilaalla on mmc tai hydrokefalia
Palvelut, tuet ja toimintakyvyn arviointi lääkärin työssä

Ihminen edellä ••• Suomen CP-liitto ry

PERUSKOULUN JÄLKEEN
Suomen CP-liitto ry

CEREBRAL PALSY
The Finnish CP Association

KOHTI JATKO-OPINTOJA JA TYÖELÄMÄÄ!

KERRO KIVUSTA

Kuinka paljon kipua?
Ei kipua
Lievä kipua
Kohtalainen kipua
Voimakas kipua
Erittäin voimakas
Sietämätön kipua

Missä kipu tuntuu?

On kipua
Ei ole kipua

CP-LIIOTTO VOIMAVARANA PERHE

LINKKIVINKIT

cp-liitto.fi

cp-liitto.fi/yhdistykset

cp-liitto.fi/oppaat

cp-liitto.fi/tapahtumat

cp-liitto.fi/yhteystiedot

Tilaa uutiskirje:

cp-liitto.fi

cp-liitto.fi/lapsiperheet

[Facebook.com/cpliitto](https://www.facebook.com/cpliitto)

[YouTube.com/cpliitto](https://www.youtube.com/c/cpliitto)

[Instagram @cpliitto](https://www.instagram.com/cpliitto)

Avaimia
itsenäiseen
elämään –

UUDENMAAN CP-YHDISTYS

kuvat

25.2.2026 Järjestökoordinaattori Henna Kukko

- Toimintapiiriin kuuluvat ihmiset, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia tai npH, sekä heidän läheisensä.
- Suurin CP-liiton jäsenjärjestöistä. Jäsenet liittyvät alueensa yhdistyksiin.
- Perustettu vuonna 1958

- Mahdollistamme virkistystoimintaa, eli esteettömiä kerhoja, tapahtumia ja vertaistukea kaikenikäisille.
- Vuonna 2025 kerhoissa ja tapahtumissa oli n. 450 kävijää

cp-liitto.fi/uusimaa

uudenmaancp

uudenmaancpyhdistys

- Työntekijät: järjestösihteeri, järjestökoordinaattori ja IT-tukihenkilö
- Hallituksessa 9 jäsentä
- Jäsenmäärä noin 570
- Varsinaisia jäseniä 369, perhe-jäseniä 169
- Parikymmentä vapaaehtoista

- Viime vuonna 6 eri kerhoa, mm. improryhmä, kuntosali bändi ja kokkaus
- Kulttuuri- ja perhetapahtumia oli 10, joissa n. 230 osallistujaa
- Yhdistys vuokraa jäsenilleen mökkiä Mikkelin lähellä

KERHOT

- 6 kerhoa:
improryhmä, kuntosali,
bändi, keilaus ja kokkaus,
sekä vertaistuki-illat.

**Uudenmaan
CP-yhdistys**

KULTTUURITAPAHTUMAT

- Tapahtumia 3,
joissa 46 kävijää
- Mm. museo- ja
sirkuskäynti

- Tapaamiskertoja yhteensä
noin 90, kävijöitä n. 10 per
tapaaminen
- Täysin esteettömiä esim.
pyörätuolin käyttäjille

**TOIMINTA
LUKUINA
2025**

UCP:N TILAISUUDET

- Tilaisuuksia 3,
joissa 133 kävijää
- Mm. syysjuhla ja
pikkujoulut

PERHETAPAHTUMAT

- Tapahtumia 7,
joissa n. 180 kävijää
- Mm. melontaretki,
tiedekeskuskäynti,
sisäleikkipuisto

**Esteetöntä
kerhotoimintaa,
tapahtumia
ja vertaistukea**

**Osallistujia kerhoissa ja
tapahtumissa yhteensä
noin 450**

cp-liitto.fi/uusimaa

Keilauskerholainen heittovuorossa

Perheiden melontaretki Kuusijärvellä

Avaimia itsenäiseen elämään 25.2.26

Järjestäjät:

Uudenmaan CP-yhdistys ry

Suomen CP-liitto ry

Avustajaklinikka

Avustajia

GAA

HELSINKI

KULTTUURITEHDAS

Avustajaklinikka

- Tuottaa henkilökohtaista apua palvelusetelillä
- Perustettu 2022
- Avustajagaala keväällä 2025
- Norjan malli – Ola
- Avustajaklinikan työntekijöistä 60 % itse vammaisia henkilöitä

KELA

Perustuslaki

Yhdenvertaisuuslaki

Invataksi

Hallintolaki

Rikoslaki

Yoy

Henkilökohtainen avustaja 3

Työehtosopimus

Terveyskeskus

Lastenosasto

Neurologian PKL

Hyvinvointialue

Sosiaalihuoltolaki

Vammaispalvelulaki

Omaishoidon tuki

Terveystieteiden laitos

Sairaala

Koululääkäri

Vaihtuva kotihoito

Henkilökohtainen avustaja 2

YK vammaissopimus

Hallinto

Apuvälineasetus

Apuvälinekeskus

Fysioterapeutti

Avustajaklinikka

Kuntoutusohjaaja

Silmälääkäri

Juristi

Kuntoutuskeskus

Vammaispalvelutoimisto

Fysiatrian PKL

Oikeus

Xoy

Henkilökohtainen avustaja 1

Opettaja

Asiakassuunnitelma keskeinen

- **Asiakassuunnitelman tarkoitus**

Yksilöllinen arvio asiakkaan **tarpeista, tavoitteista ja palveluista**

Tukee **yhtenäisyyttä ja osallisuutta**

- **Keskeiset periaatteet**

Laaditaan **yhteistyössä asiakkaan** (ja tarvittaessa läheisten) kanssa

Perustuu asiakkaan **omaan näkemykseen ja elämäntilanteeseen**

Huomioi **toimintakyvyn, voimavarat ja tuen tarpeet**

- **Käytännössä**

Ohjaa palvelupäätösten tekemistä

Ei ole päätös, mutta **keskeinen asiakirja** päätöksenteossa

Päivitetään, kun tilanne tai tarve muuttuu

Hallintolaki

- **Asiallinen ja asianmukainen käsittely**

Asiakasta kohdellaan **kunnioittavasti ja tasapuolisesti**

Viranomaisen toiminta on **puolueetonta ja selkeää**

- **Viivytyksetön käsittely**

Asia käsitellään **ilman aiheetonta viivytystä**

Erityinen merkitys, kun kyse on **välttämättömistä palveluista**

- **Oikeus saada tieto käsittelyajasta**

Asiakkaalla on oikeus:

- Pyytää arvio asian **käsittelyajasta**
- Saada tieto viivästymisen syistä

- **Hyvä hallinto**

Selkeä viestintä

Ymmärrettävät perustelut

- Luottamusta vahvistava toiminta

Uusi vammaispalvelulaki: Henkilökohtaisen avun toteuttamistavat

- Palveluseteli
- Ostopalvelu
- Työnantajamalli
- Hyvinvointialueen oma toiminta
- Toteuttamistapoja voidaan yhdistää yksilöllisen tarpeen mukaan

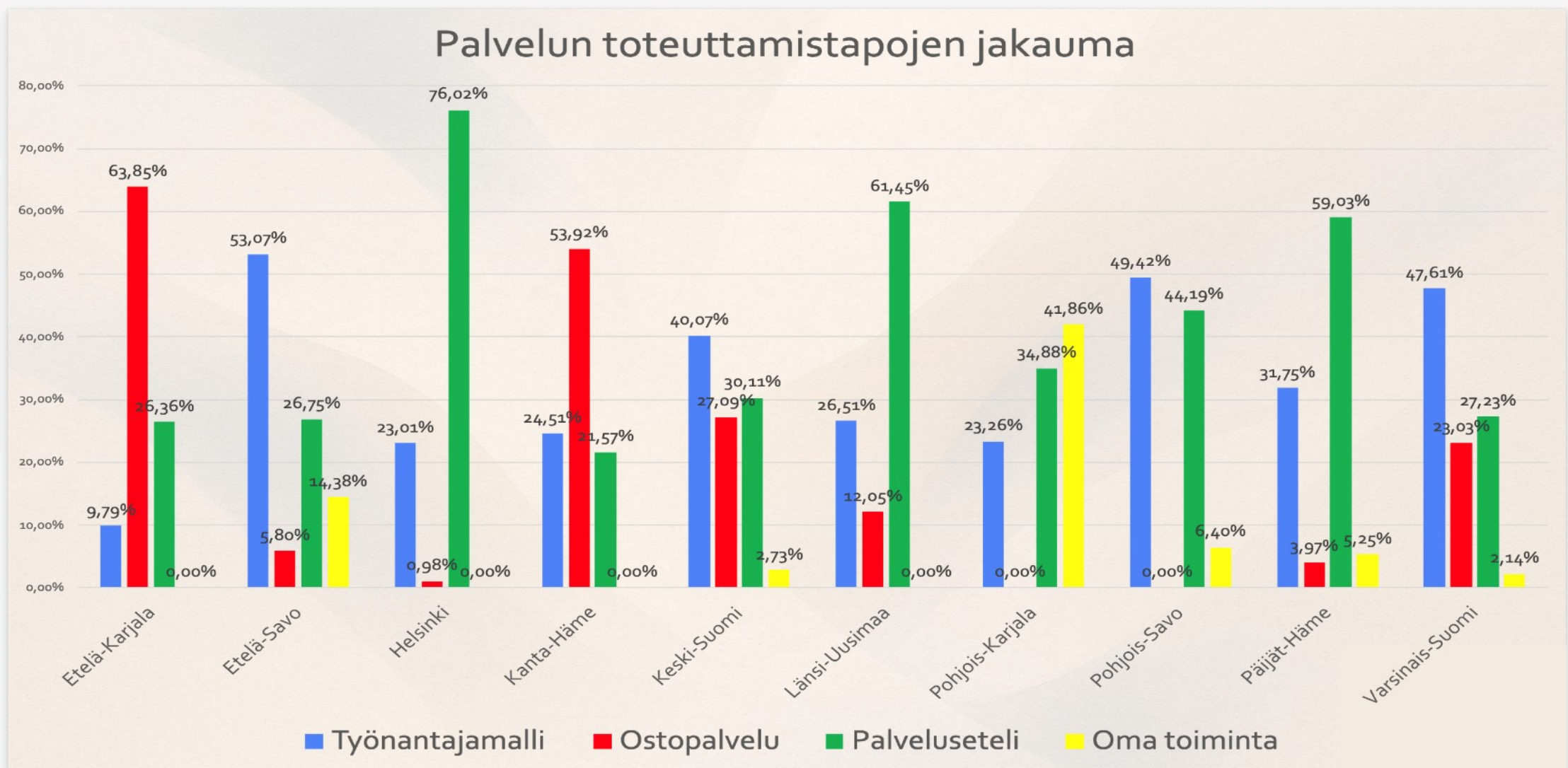
Työnantajamalli ja suostumus

- Vammaiselle henkilölle on annettava selvitys vastuista ja velvoitteista
- Henkilön tulee antaa suostumus työnantajana toimimiseen
- Kirjataan asiakassuunnitelmaan

Toteuttamistapaa valitessa huomioitava

- Vammaisen henkilön mielipide ja elämäntilanne
- Asiakassuunnitelmaan kirjattu avun tarve
- HUOM Lisäksi: Sijaisjärjestelyt kirjattava suunnitelmaan ja päätökseen

Henkilökohtaisen avun toteuttamistavat

Uudistuksia

- Perheenjäsenen henkilökohtaisena avustajaa:
 - Mahdollista erityisestä syystä, jos vammaisen henkilön edun mukaista
 - Kynnys kevyempi kuin aiemmin
- Sijaisjärjestelyt
 - Asiakassuunnitelmaan ja päätökseen

Liikkumisen tuki

- Kuuluu vammaispalveluiden piiriin
- Vapaa-ajan matkat
- Työmatkat
- VPL:ssa "Muita kuin työ- ja opiskelumatkoja voi tehdä oman asuinkunnan alueella, **oman asuinkunnan ja toiminnallisten lähikuntien välillä sekä oman asuinkunnan ja oman elämän kannalta merkittävien kuntien välillä.**" Näiden osalta kannattaa olla valppaana, eli luetella kaikki mikä oman elämän kannalta tärkeää. Esim voi hakea, että jatkossakin on ne kunnat, mitkä aiemmin ollut vanhan lain mukaan ja miksi.

Liikkumisen tuki & Leasing-palvelu

- Runsaasti liikkuville soveltuva uusi palvelu on **leasing-autopalvelu**, joka on uuden lain yksi liikkumisen tuen (entinen kuljetuspalvelu) toteuttamistapa.
- Palvelu toimii siten, että hyvinvointialue voi antaa vammaisen henkilön käyttöön leasing-auton. Palvelu tulee kyseeseen, jos liikkumisen tuen tarve on runsasta.
- Kuljetuspalvelut vastaavasti pääosin menetetään, ja autopalvelu tulee tilalle.
- Auton eli palvelun käyttäjä maksaa vain polttoainekustannukset.
- Autoon tehdään välttämättömät muutostyöt. Hyvinvointialue voi myös antaa oman autonsa tähän käyttöön.
- Leasing-autopalvelu ei ole hyvinvointialueelle pakollinen liikkumisen tuen toteuttamistapa, joten tässä kannattaa olla aktiivinen poliitikkojen ja johtavien viranhaltijoiden suuntaan.
- Leasing-autopalvelu voi parhaimmillaan säästää kustannuksia.
- Palvelu soveltuu vähäiselle joukolle, jolle se on yksittäistapauksessa ratkaiseva parannus, tukien vammaisen henkilön itsenäistä elämää tehokkaasti.

VAMMAISJURISTI

LEX GUMMERUS

TIEDÄ OIKEUTESI
Onnistu hakemisessa ja muutoksenhaussa

Uudenmaan CP-yhdistys

25.2.2026

MIKÄ VAMMAISJURISTI?

ERITYISTÄ OSAAMISTA JA OMAKOHTAISTA KOKEMUSTA

- Vammaisjuristi on syntynyt halusta ja tarpeesta palvella erityisryhmiä sekä auttaa heitä ainutlaatuisissa lainopillisissa kysymyksissä
- Vammaisjuristin perustaja ja yrittäjä on vaikeasti kehitysvammaisen lapsen vanhempi ja omaishoitaja
- Myös toimiston muilla juristeilla on omakohtaista kokemusta vammaisuudesta
- Vammaisjuristi on Suomen ainoa vammaisoikeuksiin erikoistunut asianajotoimisto
- Vammaisjuristin palveluksessa työskentelee kolme kokoaikaista juristia
- Vammaisjuristi palvelee valtakunnallisesti, fyysiset toimistot Turussa ja Jyväskylässä
- Vammaisjuristi on erikoistunut vammaisten ja vammaisten läheisten oikeuksien puolustamiseen, edunvalvontaan ja oikeudelliseen neuvontaan

**MITEN HAEN VAMMAISPALVELUITA?
MITÄ HAKEMUSVAIHEESSA TULEE HUOMIOIDA?**

HAKEMUSPROSESSI JA SEN VAIHEET

- Vammaispalvelut myönnetään yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella
- Vammaispalvelulain tavoitteena on turvata yhdenvertaiset, riittävät ja laadukkaat palvelut
- Asiakkaan osallisuus ja oikeudet ovat keskiössä

Prosessi etenee seuraavasti:

- 1) yhteydenotto (hakija tai viranomainen) ja hakemus
- 2) palvelutarpeen arviointi
- 3) asiakassuunnitelma
- 4) päätös

HAKEMUS

Voit tehdä hakemuksen kolmella tavalla:

- 1) Kirjallisesti (suositeltu tapa)– Lomakkeella (PDF tai sähköinen lomake) hyvinvointialueen sivuilta.– Kirjallinen hakemus on suositeltava sekä hakijan että työntekijän oikeusturvan vuoksi.
- 2) Sähköisesti hyvinvointialueen asiointipalvelussa– Useimmat hyvinvointialueet tarjoavat sähköisen hakulomakkeen
- 3) Suullisesti (mahdollista, mutta ei suositella)– Yhteydenotto voidaan tulkita hakemukseksi – Sosiaalityöntekijän on kirjattava suullisesti esitetyt vaatimukset

MITÄ HYVÄ HAKEMUS SISÄLTÄÄ?

Hyvä hakemus vastaa seuraaviin kysymyksiin:

1) Kuka hakee?

Hakijan henkilötiedot, yhteystiedot, mahdollinen edunvalvoja

2) Mitä palvelua haetaan?

Kerro, mitä palvelua tarvitset (esim. henkilökohtainen apu, liikkumisen tuki, valmennus, asumisen tuki)

3) Miksi haet palvelua?

Kuvaile tarkasti: vamma tai sairausvaikutus arkeen ja toimintakykyynkonkreettiset tilanteet, joissa tarvitset apua

Hyviä esimerkkejä kuvauksesta:– ”En pysty turvallisesti liikkumaan ilman saattoa, koska tasapaino pettää.”– ”Tarvitsen apua peseytymisessä ja pukeutumisessa päivittäin.”

→ **Välttämättömyys tärkeää!**

NÄIN ONNISTUT – KÄYTÄNNÖN VINKIT

1) Ole konkreettinen

Kuvaa tilanteet mahdollisimman todellisina ja käytännön esimerkkien kautta, esim. älä kirjoita ”tarvitsen apua arjessa”, vaan:→ ”Tarvitsen apua ruoanlaitossa, koska en pysty käyttämään veistä turvallisesti käsien vapinan vuoksi.”

2) Kuvaa arjen toistuvia haasteita todellisesti; toistuvuus vahvistaa perusteluja

Kuvaile toimintakykyä arjessa (kotona, työssä, koulussa)

3) Perustele, miksi et selviydy ilman palvelua

Vammaispalvelut ovat toissijaisia, välttämättömyys tärkeää

4) Liitä kaikki tarpeelliset asiakirjat

Lääkärin- ja terapeuttien lausunnot, kuntoutussuunnitelma

Hakemus ilman liitteitä voi johtaa lisäselvityspyyntöihin → käsittelyn viivästyminen

5) Kerro, mitä apua jo saat ja ovatko olosuhteet muuttuneet aiemmasta

Hyvinvointialue arvioi palvelujen yhteensopivuuden ja kokonaisuuden

6) Pidä hakemus selkeänä ja jäsenneeltynä

Käytä väliotsikoita: 1) Tilanne 2) Avuntarve 3) Haettava palvelu 4) Perustelut 5) Liitteet

PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

- **Arvioinnin tekee aina sosiaalihuollon ammattihenkilö**
- **Arviointi perustuu:**
 - asiakkaan omaan näkemykseen
 - läheisten tietoihin (tarvittaessa)
 - ammattilaisten arvioihin (esim. lääkärin- ja terapeuttien lausunnot)
- **Asiakas ei tarvitse valmista tietoa palveluista – työntekijä esittelee vaihtoehtot**
MUTTA! Omalla tarkkaavaisuudella ja tietämyksellä on suuri merkitys
Huomioitavaa:
 - Avustajan käyttäminen
 - Tallentaminen
 - Kirjallinen dokumentointi

ASIAKASSUUNNITELMA

- **Palvelutarpeen arvioinnin perusteella laaditaan asiakassuunnitelma**
- **Suunnitelma sisältää:**
 - tarpeet
 - tavoitteet
 - palvelut ja niiden toteutustavat
- **Suunnitelma ohjaa päätöksentekoa, mutta päätökset tehdään aina erikseen**
- **HUOM! Ole tarkkana sisällön suhteen – asiakassuunnitelma voi toimia kirjallisena näyttönä myöhemmässä hallintoprosessissa**

HALLINTOPÄÄTÖS

. Hyvinvointialue tekee hallintopäätöksen, johon voi hakea muutosta

. Päätös on aina annettava kirjallisesti

HUOM! Ole tarkkana tiedoksiantotavan ja määräaikojen suhteen

- päätös annetaan yleensä tiedoksi tavallisena tiedoksiantona (postitse tai sähköisesti)
- sähköiseen asiointiin tarvitaan suostumus
- muutoksenhaku aika tavallisesti 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista

- Perehdy päätökseen huolellisesti ja tarkista perustelut
- Kysy lisätietoja, jos et ymmärrä päätöksen sisältöä ja sen vaikutuksia
- HUOM! Myönteisen päätöksen muotoon kirjoitettu päätös saattaakin olla kielteinen, ole erityisen tarkkana

**MITÄ MUUTOKSENHAKU ON?
KANNATTAAKO VALITTA?
OSAANKO VALITTA?**

UUSI VAMMAISPALVELULAKI JA MUUTOKSENHAKU

- . Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025 ja sisältää kokonaan oman **muutoksenhakuluvun (3 luku)**
- . Lisäksi sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia, ”hallintoprosessilakia”
- . HUOM! Vanhaa vammaispalvelulakia sovelletaan vanhoihin päätöksiin (hakemus vireille ennen 1.1.2025)
- . Päätöksessä on aina oltava **oikaisuvaatimusohjeet** tai **valitusosoitus**

Muutoksenhaku etenee pääsääntöisesti näin:

Päätös → Oikaisuvaatimus → Valitus hallinto-oikeuteen → Valitus KHO (valituslupa)

MUUTOKSENHAKU KÄYTÄNNÖSSÄ

- **1) Kirjallinen ja valituskelpoinen päätös**
 - Sinun tulee aina saada kirjallinen päätös, josta tulee ilmetä perustelut, lainkohdat, yhteystiedot ja muutoksenhakuohjaus
 - **2) Oikaisuvaatimus hyvinvointialueelle tai päätöksen tehneelle viranomaiselle (noudata ohjeita)**
 - Tehdään **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, toimitetaan päätöksen tehneelle viranomaiselle
 - Liitä: alkuperäinen päätös, liitteet (esim. lääkärinlausunnot), perustelut: *miksi päätös on virheellinen*
 - **3) Valitus hallinto-oikeuteen**
 - **4) Valitus KHO:hon**
 - Vain jos KHO myöntää **valitusluvan**
 - **5) Täytäntöönpano**
 - Päätöstä ei yleensä panna täytäntöön ennen kuin valitusaika on kulunut tai asia ratkaistu
-

TÄSMÄVINKIT VALITTAMISEEN 1/2

1. NOUDATA MÄÄRÄAIKOJA

- 30 päivää tiedoksisaannista on pääsääntö. Myöhästyminen johtaa valituksen tutkimatta jättämiseen

2. PERUSTELUT RATKAISEVAT

- Kerro:
 - *mikä päätöksessä on virheellistä*
 - *mihin lakiin ja tosiseikkoihin väite perustuu*
 - *miten palvelun puute heikentää arkea, turvallisuutta tai toimintakykyä; kuvaa tilanne mahdollisimman tarkasti, käytä konkretiaa ja esimerkkejä*
 - Perusteluissa voi vedota myös **asiakassuunnitelmaan sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden havaintoihin (terapeuttien ja lääkäreiden lausunnot)**
-

TÄSMÄVINKIT VALITTAMISEEN 2/2

3. LIITTEET OVAT TÄRKEITÄ (käsittely on yksinomaan kirjallista)

- Ajantasaiset lääkärinlausunnot ja muut selvitykset
- Voit täydentää liitteitä myöhemminkin, jos saat uusia

4. KÄYTÄ SELKEÄÄ JA JÄSENNELTYÄ RAKENNETTA

- Vaatimukset (mitä haluat muutettavan?)
 - Kuvaus tilanteesta ja toimintakyvystä; mitä vaikutuksia aiheuttaa konkreettisesti
 - Perustelut ja johtopäätökset
 - (Lainkohdat)
 - Liitteiden listaus
-

KUSTANNUKSET JA OIKEUSAPU

- Vammais- ja sosiaalihuoltoasioissa valittaminen on maksutonta
 - Hallinto-oikeus ei peri oikeudenkäyntimaksua eikä oikaisuvaatimus maksa mitään
 - Kustannuksia voi syntyä oikeudellisen asiantuntijan käyttämisestä; näitä kuluja voidaan vaatia vastapuolen (hyvinvointialueen) korvattaviksi
 - Vastapuoli (hyvinvointialue) voidaan velvoittaa korvaamaan kulut, jos valitus menestyy
 - Oikeusavun turvin valittaminen on kokonaan tai osittain maksutonta
 - Täydellä oikeusavulla valittaminen ei maksa mitään; kulut maksaa valtio
 - Oikeusapu myönnetään yleensä vasta hallinto-oikeusvaiheeseen (ei vielä oikaisuvaatimusvaiheeseen)
 - Myös oikeusapuhjaus on mahdollinen
-

YHTEENVETO

- **Aikataulut:** pääsääntöisesti 30 päivää oikaisuun ja valitukseen
 - HUOM! Tiedoksisaantitapa vaikuttaa valitusajan laskemiseen, ole tarkkana!
 - **Perustele konkreettisesti** ja liitä mukaan tuoreet selvitykset ja lausunnot
 - **Tarkista valitusosoitus** – virheet voivat pidentää määräaikoja
 - **Muutoksenhaku on useimmiten maksutonta**
 - Muista oikeusapu ja oikeusapuhjaus; parhaimmillaan koko prosessi on maksuton
 - **Pidä juttu hengissä – pystyt enempään kuin uskot!**
 - **Valittamalla paranee**
 - Et voi vaikuttaa viranomaisen päätökseen, mutta voit vaikuttaa siihen, miten siihen suhtaudut ja millaisiin toimiin ryhdyt
 - **Tyytymällä hylkävään päätökseen, mikään ei varmuudella muutu; vain valittamalla voit saada muutoksen aikaan**
-

YHDESSÄ OLEMME ENEMMÄN

VAMMAISJURISTI

LEX GUMMERUS

VAMMAISJURISTI

LEX GUMMERUS

Katja Koski

katja.koski@vammaisjuristi.fi

040 660 1240

vammaisjuristi.fi
info@vammaisjuristi.fi
040 5122 499

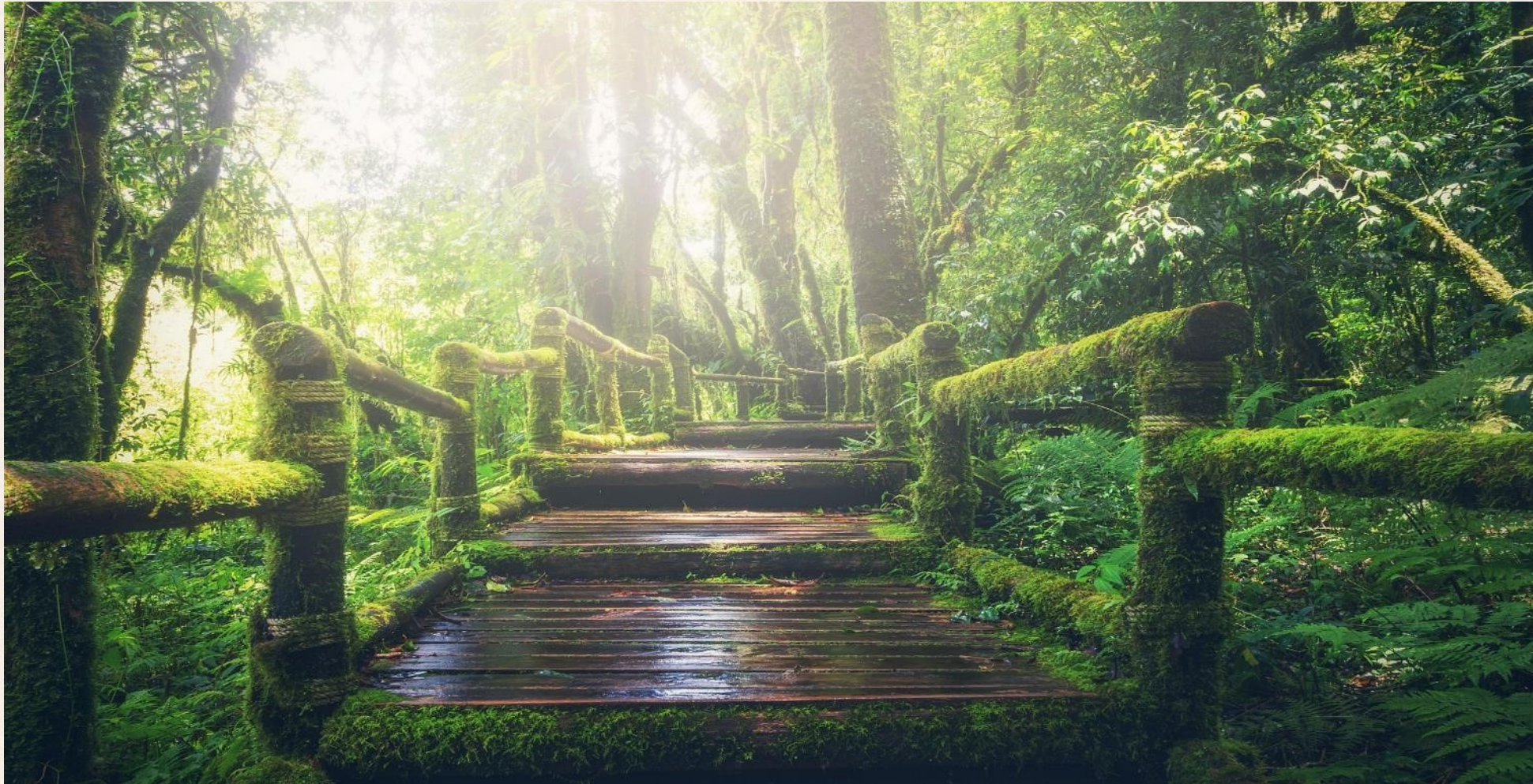

Emilia Gummerus

emilia.gummerus@vammaisjuristi.fi

044 363 4400

Asumistuet ja vammaistuet

Miten haen yleistä asumistukea?

- Yleistä asumistukea haetaan [Kelan](#) kautta
- Yleistä asumistukea voi saada yhden tai useamman henkilön ruokakunta
- Yleinen asumistuki voi olla korkeintaan 70 % asuinmenoistasi
- Yleiseen asumistukeen vaikuttaa:
 - Aikuisten ja lasten lukumäärä
 - Tulot ja omaisuus
 - Asumismenot
 - Kuntakohtaiset ylärajat
 - Perusomavastuu

[Lue lisätietoja yleisestä asumistuesta tästä](#)

Miten haen vammaistukea?

- Vammaistukea haetaan [Kelan](#) kautta
 - Vammaistuki lapselle (alle 16 v vammaistuki)
 - Vammaistuki aikuiselle
 - Eläkettä saavan hoitotuki

[Lue lisätieto vammaistuesta tästä](#)

Vammaistuki lapselle

- **Vammaistukea lapselle voi saada jos:**

- Lapsi on alle 16-vuotias
- Lapsella on pitkäaikainen vamma tai sairaus
- Lapsi tarvitsee ikäistään enemmän hoitoa, huolenpitoa tai kuntoutusta
- Hoidon ja huolenpidon tarve kestää vähintään 6 kk

[Lue lisätietoja vammaistuesta lapselle tästä](#)

- **Porrastettu kolmeen tasoon**

- Perusvammaistuki 110,49 € / kk
- Korotettu vammaistuki 257,82 € / kk
- Ylin vammaistuki 499,93 € / kk

Vammaistuki aikuiselle

- Vammaistukea aikuiselle voi saada jos:
 - Olet vähintään 16-vuotias
 - Sinulla on lääkärin toteama pitkäaikainen vamma tai sairaus, joka heikentää toimintakykyä vähintään vuoden ajan
 - Sinulle aiheutuu vammasta tai sairaudesta haittaa, tai tarvitset sen takia apua tai ohjausta
 - Vamma tai sairaus aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia

[Lue lisätietoja vammaistuesta aikuiselle tästä](#)

Eläkettä saavan hoitotuki

- **Voit saada eläkettä saavan hoitotukea jos:**
 - Olet vähintään 16-vuotias
 - Olet kokoaikaisesti eläkkeellä ja saat eläkettä Suomesta tai ulkomailta (vanhuuseläke, työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki)
 - Sinulla on pitkäaikainen vamma tai sairaus, joka heikentää toimintakykyäsi vähintään vuoden verran

[Lue lisätietoja eläkettä saavan hoitotuesta tästä](#)

Ota yhteyttä Avustajaklinikkaan

Suvi Hytönen

Lähihoitaja, sairaanhoitaja, TtM

Yrittäjä

[040 1259 612](tel:0401259612)

suvi.hytonen@avustajaklinikka.fi

Jukka Kumpuvuori

Vammaisoikeusjuristi

[044 9011 159](tel:0449011159)

jukka.kumpuvuori@avustajaklinikka.fi

Osku Timonen

Yhteisöpedagogi, koulutettu kokemustoimija

Asiakkaat / yhteistyökumppanit

[044 901 6277](tel:0449016277)

osku.timonen@avustajaklinikka.fi

<https://www.avustajaklinikka.fi/>

Seuraa meitä somessa

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[LinkedIn](#)

[TikTok](#)